

EGO S.C.

LB&E Sp. z o.o.

**DOBRE PRAKTYKI W ZAKRESIE
ZWIĘKSZANIA DOSTĘPNOŚCI UCZELNI
DLA OSÓB O SPECJALNYCH POTRZEBACH**

**Wyniki ewaluacji pt. Ocena realizacji
i pierwszych efektów konkursów PO WER
Działania 3.5 „Uczelnia dostępna”
oraz „Centrum wiedzy
o dostępności”.**

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
DOBRE PRAKTYKI W ZAKRESIE ZWIĘKSZANIA DOSTĘPNOŚCI UCZELNI DLA OSÓB O SPECJALNYCH POTRZEBACH	4
Opracowanie założeń projektu	4
Realizacja projektu.....	7
Przykładowe rozwiązania dotyczące zwiększania dostępności uczelni	12
Promocja efektów projektu	14

WPROWADZENIE

Celem badania ewaluacyjnego była ocena realizacji i pierwszych efektów inicjatyw „Uczelnia dostępna” oraz „Centrum wiedzy o dostępności”, w tym ocena trafności i użyteczności działań podjętych w ramach dofinansowanych projektów w celu zapewnienia równych możliwości udziału w procesie kształcenia na poziomie wyższym osób ze szczególnymi potrzebami. Inicjatywy są wdrażane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach działania 3.5 PO WER. Zostały one uruchomione w odpowiedzi na wyzwania określone w rządowym programie „Dostępność Plus”. Wskazano w nim, że warunki kształcenia uczniów i studentów z niepełnosprawnościami zmieniają się na lepsze natomiast tempo zmian jest oceniane jako niewystarczające.

Program „Uczelnia dostępna” miał charakter unikatowy w skali kraju – jako jedyny w sposób kompleksowy adresował potrzebę zwiększania dostępności uczelni. W ramach 3 naborów (w zależności od poziomu dostępności uczelni) dofinansowanie w wysokości blisko 652 mln zł otrzymało 196 uczelni (według stanu na koniec 2021 roku). Stanowiły one ponad połowę działających w Polsce szkół wyższych.

Uczelnie miały także możliwość aplikowania w ramach inicjatywy „Centrum wiedzy o dostępności” dotyczącej wypracowania, we współpracy z przedsiębiorcami, wiedzy niezbędnej do dostosowania produktów czy usług do oczekiwań odbiorców o różnych potrzebach. W pilotażowym konkursie wyłoniono 4 projekty z obszarów: architektura, urbanistyka i budownictwo, transport i mobilność, cyfryzacja i komunikacja, design i przedmioty codziennego użytku.

Z przeprowadzonych wśród beneficjentów inicjatywy badań wynika, że w ciągu trzech lat przed przystąpieniem do realizacji dofinansowanego projektu większość uczelni podejmowała działania mające na celu dostosowanie swojej działalności do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Najczęściej były one nakierowane na wzrost dostępności architektonicznej, wyposażenie uczelni w urządzenia ułatwiające uczenie się studentom z niepełnosprawnością wzroku oraz dostosowanie uczelni w zakresie struktury organizacyjnej, np. powołanie komórki organizacyjnej zajmującej się tematyką dostępności. Zazwyczaj skala działań zwiększających dostępność była ograniczona. W głównej mierze wynikało to z wysokości przeznaczanych na nie środków finansowych – kwota najczęściej nie przekraczała 1 mln zł w okresie trzech lat. **Wśród czynników utrudniających podejmowanie działań z zakresu zwiększania dostępności uczelnie najczęściej wskazywały na niewystarczające środki na dostosowanie kształcenia do potrzeb studentów o różnych**

potrzebach, brak wystarczającej liczby pracowników do podjęcia takich działań oraz brak wystarczającej znajomości potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Niniejsza broszura została opracowana na podstawie wyników badania ewaluacyjnego oceniającego realizację i pierwsze efekty wspomnianych inicjatyw. Jej celem jest przedstawienie **dobrych praktyk, które mogą być cennym źródłem inspiracji dla uczelni zamierzających w przyszłości podejmować działania dotyczące zwiększania dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.**

Przykłady dobrych praktyk pogrupowano tematycznie, dzieląc je na cztery grupy:

DOBRE PRAKTYKI W ZAKRESIE ZWIĘKSZANIA DOSTĘPNOŚCI UCZELNI DLA OSÓB O SPECJALNYCH POTRZEBACH

Opracowanie założeń projektu

Wyzwanie

Trafne zdiagnozowanie obszarów, w których uczelnia nie jest dostatecznie dostępna (w tym poznanie potrzeb studentów) i na tej bazie zaplanowanie adekwatnych działań.

Dobre praktyki:

- **Nawiązanie współpracy z organizacjami reprezentującymi środowisko osób z niepełnosprawnościami już na etapie opracowywania założeń projektu.**

Ich doświadczenie i wiedza jest bardzo przydatna w momencie diagnozy stanu dostępności

uczelni lub określaniem katalogu działań planowanych do realizacji w ramach projektu. Doświadczenia pokazują, że udział takich organizacji już na etapie planowania projektu pozytywnie przekłada się na trafność jego założeń. Uczelnie, które od początku współpracowały z tego typu organizacjami wskazywały, że dzięki niej były w stanie lepiej zidentyfikować obszary, w których uczelnia nie była dostatecznie dostępna. Co umożliwiło im trafniej określić zakres przedmiotowy projektu. Ponadto rzadziej miały potrzebę dokonywania zmian w projekcie już na etapie jego realizacji. Warto nawiązać współpracę z organizacjami, które wspierają osoby z takimi rodzajami niepełnosprawności, których mają dotyczyć działania projektowe.

- **Przeprowadzenie badań wśród studentów i kadry naukowo - dydaktycznej ze specjalnymi potrzebami w celu diagnozy ich potrzeb oraz podjęcie działań.** Doświadczenia beneficjentów pokazały, że przedstawiciele tych grup mogą dostarczyć wielu cennych informacji i spostrzeżeń pozwalających zarówno na pełniejszą diagnozę dostępności uczelni na wejściu, jak i bardziej trafne zaplanowanie działań projektowych. Studenci/pracownicy mogą zwrócić uwagę na bariery/wyzwania na pierwszy rzut oka niedostrzegalne nawet dla ekspertów od zwiększania dostępności. Ponadto mogą być źródłem inspiracji w zakresie konkretnych rozwiązań jakie mogą zostać zastosowane w projekcie – np. mogą mieć dostęp do najnowocześniejszych technologii wspomagających, o których funkcjonowaniu na rynku przedstawiciele uczelni mogą nie wiedzieć, a tym samym nie uwzględnić ich w projekcie. **Tego typu badania mogą być prowadzone w różnej formie – ankiet, wywiadów, konsultacji on - line, obserwacji uczestniczącej** (np. towarzyszenie studentowi z niepełnosprawnością ruchu lub wzroku w poruszaniu się po uczelni). **Ważne jest natomiast zapewnienie uczestnikom badań pełnej anonimowości i prowadzenie ich w sposób, który nie będzie u badanych powodował dyskomfortu. Można w tym celu wynająć podmiot zewnętrzny.**
- Uwzględnienie w trakcie przygotowywania diagnozy dostępności uczelni na wejściu również innych, trudniej dostrzegalnych, rodzajów niepełnosprawności aniżeli ruchowa, słuchu i wzroku. **Dobłą praktyką jest spojrzenie na funkcjonujące w uczelni rozwiązania (proceduralne, informatyczne, architektoniczne) również z perspektywy osób zmagających się, np. z przewlekłymi chorobami somatycznymi, zaburzeniami lub kryzysami psychicznymi i zaburzeniami neurorozwojowymi (spektrum autyzmu, ADHD i inne).** Warto również pamiętać, że osoby z niepełnosprawnościami to nie tylko osoby posiadające orzeczenia.

Skupienie się tylko na wybranych rodzajach niepełnosprawności sprawi, że dla części studentów/potencjalnych studentów ze specjalnymi potrzebami uczelnia, po zrealizowaniu projektu, nadal nie będzie dostępna.

- **Skorzystanie z usług podmiotów posiadających doświadczenie w realizacji audytów dostępności.** Na części uczelni nie ma wystarczających kompetencji do samodzielnego przeprowadzenia oceny dostępności uczelni na wejściu. Rozwiązaniem, oprócz sugerowanego wcześniej nawiązania współpracy z organizacją działającą na rzecz osób z niepełnosprawnościami, może być zlecenie wykonania audytu dostępności zewnętrznemu podmiotowi. Warto w tym zakresie wspomnieć, że Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej jest w trakcie wyboru podmiotów uprawnionych do przeprowadzania certyfikacji dostępności. Wykaz podmiotów zostanie opublikowany na stronie: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>.

Wyzwanie

Uniknięcie planowania działań, których realizacja nie będzie możliwa lub będzie znacząco utrudniona.

Dobra praktyka:

- W zakresie zwiększania dostępności architektonicznej należy zwrócić szczególną uwagę na konieczność uwzględnienia opinii konserwatora budynków, jeżeli znajdują się one pod jego ochroną. **Warto przed realizacją działań dotyczących zwiększania dostępności architektonicznej ustalić jakie prace mogą zostać przeprowadzone w takich budynkach oraz ile czasu zajmie uzyskanie odpowiednich zgód.** Może się okazać, że konserwator nie pozwoli zrealizować inwestycji w określonej formie, trzeba więc od początku planować rozwiązania, które są akceptowalne z perspektywy ochrony zabytków. Może też się zdarzyć, że procedura uzgodnieniowa będzie długotrwała – należy się upewnić, czy czas potrzebny na uzyskanie zgody i realizację inwestycji pozwoli na zrealizowanie projektu w zakładanym czasie.

Wyzwanie

Wysoki poziom złożoności projektów wynikający zarówno z konieczności wywiązania się z szeregu obowiązków natury formalnej, jak i wielowątkowości projektów – działania zwiększające dostępność podejmowane są w kilku obszarach.

Dobre praktyki:

- **Organizowanie cyklicznych i częstych spotkań członków zespołu projektowego – cechą charakterystyczną projektów ukierunkowanych w sposób kompleksowy na zwiększanie dostępności jest ich wysoki poziom złożoności.** Ponadto projekty co do zasady, muszą zostać zrealizowane w określonych ramach czasowych i budżetowych. Te czynniki sprawiają, że ich sprawna realizacja nie jest możliwa bez efektywnej wymiany informacji między członkami zespołu projektowego. Efektywność zostanie zapewniona, jeżeli spotkania zespołu projektowego będą odbywały się regularnie oraz z odpowiednią częstotliwością (np. raz w tygodniu). Formuła spotkań – stacjonarne vs zdalne – ma znaczenie drugorzędne. Warto natomiast ustalić odpowiadający wszystkim członkom zespołu dzień tygodnia i godzinę spotkań, a także przewidywany czas ich trwania. Każde spotkanie warto podsumowywać notatką zawierającą kluczowe wnioski/decyzje jakie zostały podjęte.
- **Uwzględnienie w składzie zespołu projektowego, zarówno specjalistów z zakresu realizacji konkretnych działań merytorycznych** (np. szkoleń, inwestycji w infrastrukturę), jak i specjalistów ds. administracyjno-finansowych. Działania szkoleniowe oraz działania związane z inwestycjami infrastrukturalnymi posiadają całkowicie odmienną specyfikę. Zarządzanie ich realizacją wymaga innych kompetencji. Ponadto skala podejmowanych działań – zarówno dotyczących szkoleń, jak i dotyczących infrastruktury – jest na tyle duża, że uzasadnia powołanie dedykowanych koordynatorów. Równocześnie projektom, w szczególności finansowanym ze środków publicznych, towarzyszą określone obowiązki natury sprawozdawczo-rozliczeniowej. Z tego względu dobrą praktyką jest rozróżnienie w zespole zarządzającym projektem funkcji merytorycznych od funkcji administracyjno-finansowych.

- Zainteresowanie bieżącymi sprawami projektu przez władze uczelni i komunikacja pomiędzy zespołem projektowym, a odbiorcami wyników projektu (np. wskazanie studenta, który byłby pośrednikiem między osobami ze specjalnymi potrzebami a Pełnomocnikiem Rektora ds. dostępności).

Wyzwanie

Zrealizowanie działań, które w pełni będą odpowiadać na potrzeby osób z niepełnosprawnościami i faktycznie przyczynią się do zwiększenia dostępności uczelni.

Dobre praktyki:

- Zaangażowanie w realizację projektu przedstawicieli środowiska osób z niepełnosprawnościami poprzez ich silne i faktyczne włączenie w działania projektowe. **Dobłą praktyką jest konsultowanie przez niektóre uczelnie zakresu przedmiotowego planowanych do zrealizowania inwestycji architektonicznych z osobami z niepełnosprawnościami, czy też angażowanie tych osób we współpracę np. z firmami remontowymi oraz odbiory prac.** Dzięki temu na bieżąco wprowadzano ewentualne poprawki (dotyczące np. dokładnego umiejscowienia uchwytów), pozwalające na wyeliminowanie ryzyka niezapewnienia dostępności na skutek błędów projektowych bądź wykonawczych.
- **Zaangażowanie w projekt studentów z niepełnosprawnościami – studenci są kluczowymi odbiorcami działań projektowych.** Pożądanym zatem jest, by uczestniczyli w ich realizacji, np. w charakterze konsultantów. Ze studentami mogą być, np. konsultowane konkretne rozwiązania architektoniczne, plany dotyczące zakupu technologii wspierających, zmiany w obowiązujących na uczelni procedurach. Opinie studentów mogą pomóc w bardziej trafnym zaplanowaniu konkretnych działań tak, by uwzględniały one potrzeby konkretnych użytkowników. **Włączenie studentów w realizację projektu jest również formą promocji projektu – studenci w ten sposób dowiadują się o podejmowanych przez uczelnię działaniach zwiększających dostępność.** Informacje o projekcie mogą rozpowszechniać wśród innych osób zarówno z uczelni, jak i spoza niej.

Wyzwanie

Skuteczne zwiększanie wiedzy przedstawicieli uczelni na temat potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz sposobów ich adresowania.

Dobre praktyki:

- **Podjęcie działań zapewniających wysoką atrakcyjność szkoleń oraz zwiększających ich użyteczność – zachęcenie pracowników uczelni do uczestnictwa w szkoleniach wymaga zapewnienia, że będą one ciekawe i rzeczywiście przyczynią się do wzrostu wiedzy uczestników na temat dostępności.** Służyć temu może, np. organizacja szkoleń w formule warsztatowej, a także angażowanie do ich prowadzenia osób z niepełnosprawnościami. Godnym uwagi rozwiązaniem jest stworzenie uczestnikom szkoleń możliwości rzeczywistego poczucia z jakimi ograniczeniami muszą mierzyć się osoby z niepełnosprawnościami. W tym celu można wykorzystać, np. okulary utrudniające lub uniemożliwiające widzenie, wózki inwalidzkie, kule, kombinezony do symulacji wieku. Uczestnicy powinni mieć możliwość ich użycia w przestrzeniach uczelni, dzięki czemu będą mogli doświadczyć na własnej skórze jak zmienia się odbiór takiej przestrzeni przez osobę z dysfunkcjami, np. ruchu czy wzroku. Warto też uczestników szkoleń zaznajamiać z dobrymi praktykami z zakresu zwiększania dostępności z innych instytucji (niekoniecznie uczelni). Pożądanym jest, by szkolenia umożliwiały zapoznanie się uczestników z jakimi ograniczeniami wiążą się konkretne rodzaje niepełnosprawności oraz by podnosiły kompetencje z zakresu prowadzenia edukacji włączającej / indywidualizacji form i metod kształcenia.
- **Podjęcie działań sprzyjających wysokiej frekwencji na szkoleniach – optymalną sytuacją jest ta, w której swoją wiedzę i kompetencje z zakresu zwiększania dostępności podniesie jak największa liczba pracowników uczelni.** W tym celu **należy stworzyć warunki, które zarówno pozwolą na dotarcie z komunikatem o szkoleniach do jak największej liczby pracowników, jak też pozwolą na jak najszerszą partycypację.** W tym zakresie można zastosować następujące rozwiązania: wykorzystanie różnych sposobów informowania pracowników

o szkoleniach, zaangażowanie w dystrybucję informacji kierowników poszczególnych jednostek, nadanie szkoleniom wysokiego znaczenia poprzez wystosowanie listu zachęcającego do udziału przez rektora/prorektora, organizację szkoleń w różnych dniach i godzinach połączoną z wprowadzeniem możliwości wyboru terminu szkolenia. W jednej z uczelni w związku z umiarkowanym zainteresowaniem szkoleniami wprowadzono zarządzeniem rektora obowiązek uczestnictwa.

- Zwiększanie wiedzy pracowników uczelni na temat dostępności w drodze innych działań aniżeli szkolenia grupowe. Przykładem jest tutaj zaangażowanie pracowników biblioteki w proces digitalizacji materiałów edukacyjnych, dzięki czemu zdobędą umiejętności, które pozwolą im w przyszłości samodzielnie dokonać takiej czynności.
- Obejmowanie działaniami podnoszącymi kompetencje z zakresu zwiększania dostępności nie tylko pracowników naukowo – dydaktycznych i bibliotek, lecz również innych osób pracujących na uczelni. Działania szkoleniowe warto, także kierować do pracowników technicznych i obsługi, którzy również mają kontakt z osobami z niepełnosprawnościami.

Wyzwanie

Osiągnięcie wysokiej wartości dodanej poprzez zastosowane modele pracy w partnerstwie ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki:

- **Wypracowanie modelu współpracy ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami** w celu budowania centrum wiedzy o dostępności. Model opiera się na założeniu, że najważniejsi partnerzy z tego środowiska to organizacje, które działają na rzecz osób z niepełnosprawnościami w środowiskach akademickich. Poprzez taką praktykę realizowana jest najszybsza ścieżka oddziaływania pomiędzy centrum wiedzy o dostępności, społecznością uczelni i otoczeniem społeczno-gospodarczym. Takie podejście - realizacja koncepcji centrum

jako jednostki „zanurzonej” w dotychczasowej działalności na rzecz studentów z niepełnosprawnościami - jest ciekawe i oryginalne.

- Systematyczne komunikowanie się z różnymi środowiskami osób z niepełnosprawnościami i - w odpowiedzi na ich zainteresowanie - angażowanie się w odpowiednie formy współpracy w ramach poszczególnych zadań centrum wiedzy o dostępności (np. przy ankietyzacjach prowadzących do budowy bazy wiedzy).
- Ukierunkowanie sformalizowanej współpracy ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami, na realizację funkcji konsultacyjnej (np. poprzez bardzo cenione wywiady), ale w szczególności na realizację specjalistycznych szkoleń oraz audytów dostępności. Pozyskiwanie dzięki takiej współpracy trenerów - osób z niepełnosprawnościami - prowadzących szkolenia. Osiągnięte jest także szersze oddziaływanie sformalizowanej współpracy na uczelnię, następuje bowiem instytucjonalne „uczenie się”.

Wyzwanie

Osiągnięcie wysokiej wartości dodanej poprzez zastosowane modele pracy w partnerstwie z innymi uczelniami.

Dobre praktyki:

- Wartość dodana osiągnięta jest dzięki interdyscyplinarności partnerstw pomiędzy uczelniami o różnych charakterystykach. Między innymi wskazano na wartości wynikające z partnerstwa uczelni bardziej „humanistyczno-artystycznej” i bardziej „inżynierskiej”. Oczekiwana jest na przykład wysoka wartość dodana uzyskiwana dzięki zaangażowaniu i wkładowi merytorycznemu psychologów do procesów, które w przypadku braku partnerstwa, realizowane byłyby z dominującej na uczelni perspektywy inżynierów.

- Wartość dodana osiągnięta jest także poprzez wspólną realizację projektu uczelni o tradycyjnym charakterze akademickim z partnerem z dużo lepszymi kontaktami z przedsiębiorstwami i innymi przedstawicielami sektora gospodarki.
- **Szczególną wartością dodaną dostrzeżono także w kluczowej dla sukcesu projektu współpracy z uczelnią o dużo większej wrażliwości na tematykę niepełnosprawności, funkcjonującej na istotnie wyższym poziomie dostępności.**
- Inne ciekawe zastosowane podejście natomiast podkreśla **wartość dodaną wynikającą z koncentracji projektu wokół problematyki regionalnej. Istotną wówczas staje się koncentracja uwagi na partnerach bliskich geograficznie.** Podejście jest związane z realizacją modelu centrum wiedzy o dostępności mocno ukierunkowanego na potrzeby uczelni i jej najbliższego otoczenia.

Przykładowe rozwiązania dotyczące zwiększania dostępności uczelni

Dobre praktyki:

- **Powołanie i funkcjonowanie Biura ds. osób z niepełnosprawnościami (BoN) oferującego zgłaszającym się studentom od razu spójną diagnozę ich potrzeb** (w odróżnieniu od postawy reaktywnej, np. czekania na wniosek o dostosowanie egzaminu, czekania na wniosek o inne wsparcie itp.) **i szeroki system wsparcia adekwatnie do wyników diagnozy**, w tym ewentualne wydanie zaleceń dla nauczycieli akademickich odnośnie niezbędnych dostosowań, a także, np. możliwość skorzystania z usług asystenta dydaktycznego, tłumacza języka migowego, psychologa czy ze specjalistycznego sprzętu wspomagającego proces kształcenia. W Biurze pracują również doradcy edukacyjni, którzy badają lokalny rynek pracy pod kątem możliwości dla absolwentów uczelni. Niewątpliwym atutem rozwiązania jest kompleksowe wsparcie jakie BoN oferuje studentom.
- **Powołanie asystentów dydaktycznych dla studentów z niepełnosprawnościami będących nauczycielami akademickimi.** Asystent pełni rolę opiekuna naukowego i koordynatora,

planuje dla studentów zindywidualizowany tok kształcenia i współpracuje z innymi nauczycielami akademickimi, by wesprzeć dostosowanie nauczania.

- Przykład działania planowanego: nagrywanie modułów wybranych zajęć dydaktycznych prowadzonych na uczelni (wykładów, ćwiczeń) i udostępnienie ich na platformie e-learningowej. Moduły będą dostosowane do zdalnej formy nauczania, a każdy materiał video zostanie opatrzony tłumaczeniem na język migowy. Za nagrywanie zajęć powinni odpowiadać pracownicy dydaktyczni, którzy przejdą w tym zakresie odpowiednie szkolenia. Celem rozwiązania jest zapewnienie dostępności materiałów dydaktycznych, np. dla osób, które nie mogą uczestniczyć w zajęciach na uczelni.
- **Wykorzystanie zaawansowanej digitalizacji materiałów edukacyjnych zapewniającej m.in. dostępność (możliwość odczytania przez czytniki) wzorów matematycznych.**
Jej powszechnie stosowaną alternatywą, zapewniającą ograniczoną dostępność, jest opatrywanie wzorów jedynie tekstem alternatywnym. Dzięki rozwiązaniu dla osób niewidomych/słabowidzących dostępne mogą się stać tzw. ścisłe kierunki studiów, w których wykorzystanie wzorów jest codzienną praktyką.
- Zakup sprzętu i wdrożenie organizacji kształcenia, dzięki któremu pojedynczy studenci z niepełnosprawnościami obecnie studiują całkowicie zdalnie, uczestnicząc w zajęciach w czasie rzeczywistym (inspiracją do wprowadzenia tego rozwiązania było dostrzeżenie potrzeb i możliwości podczas edukacji zdalnej, prawdopodobnie rozwiązanie to zrealizowano poza dofinansowanym projektem).
- Uwzględnienie w projekcie działań dotyczących sytuacji osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy, m.in. poprzez organizację spotkań OzN z pracodawcami (m.in. w formule targów pracy), świadczenie usług doradczych dla studentów poświęconych kreowaniu ścieżki edukacyjnej i zawodowej. a także organizację staży studentów z niepełnosprawnościami w przedsiębiorstwach. Opisane inicjatywy zwracają uwagę na wyzwania związane ze znalezieniem zatrudnienia przez studentów/absolwentów z niepełnosprawnościami. Wsparcie ze strony uczelni w tym zakresie jest szczególnie pożądane.
- Autorski system nawigacji wewnątrz budynków, w skład którego wchodzi beacons (małe nadajniki) rozmieszczone w budynku i aplikacja na telefon kierująca niewidomego użytkownika do określonych miejsc w budynku, a osobom z niepełnosprawnością ruchową

pomagająca w znalezieniu dostosowanego wejścia. W opracowanie koncepcji systemu włączono partnerów z sektora przemysłu. System zaprojektowano tak, by mógł być w przyszłości rozbudowywany o nowe funkcje.

- Zwiększenie dostępności klubu studenckiego poprzez modernizację zaplecza sanitarnego – ciekawa inicjatywa uświadamiająca, że wzrost dostępności nie musi (i nie powinien) ograniczać się tylko do procesu dydaktycznego. Ważne jest również stwarzanie studentom z niepełnosprawnościami jak największych możliwości do uczestnictwa w życiu uczelni (w tym towarzyskim) oraz integracji ze społecznością akademicką.
- Przykład działania planowanego: utworzenie tzw. Laboratorium dostępności. Będzie to symulująca mieszkanie przestrzeń wyposażona we wszystkie nowinki technologiczne służące zwiększaniu dostępności. W Laboratorium będzie można zapoznać się z szeroką paletą najnowocześniejszych udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami. Planowane jest wykorzystywanie Laboratorium do działalności dydaktycznej (np. dla studentów architektury), ale także udostępnianie go osobom i podmiotom spoza uczelni. Laboratorium pozwoli też na testowanie nowych rozwiązań. Planowane jest też nawiązanie współpracy z firmami, które tworzą rozwiązania zwiększające dostępność – mogłyby je prezentować w Laboratorium. Wyposażenie Laboratorium, które powstanie na Politechnice Śląskiej, i jego działalność może stanowić ciekawą inspirację dla innych uczelni zamierzających podejmować działania z zakresu zwiększania dostępności.

Promocja efektów projektu

Wyzwanie

Skuteczne informowanie otoczenia uczelni, a w szczególności przyszłych studentów, o zwiększonej dostępności uczelni.

Dobre praktyki:

- **Prowadzenie działań informacyjno – promocyjnych wśród potencjalnych kandydatów na studia** – warto pamiętać, że adresatami projektów zwiększających dostępność są nie tylko osoby z niepełnosprawnościami już studiujące na danej uczelni, lecz również kandydaci, czyli przyszli studenci. Dobrą praktyką jest zatem dotarcie do nich z informacjami o efektach realizacji projektu. Można w tym celu wykorzystać takie kanały komunikacji jak: Dni Otwarte na uczelniach, działające w bliskości uczelni organizacje wspierające osoby z niepełnosprawnościami oraz szkoły ponadpodstawowe (w szczególności integracyjne).
- **Promowanie działań zrealizowanych w ramach projektu oraz prezentowanie najważniejszych efektów i korzyści przez podmiot partnerski reprezentujący środowisko osób z niepełnosprawnościami.** Doświadczenie jednego z beneficjentów pokazuje, że podmiot partnerski – w tym przypadku Urząd Miasta – może próbować wspierać uczelnię w promocji poprzez zaprezentowanie katalogu zrealizowanych działań w formie swego rodzaju poradnika dla innych jednostek (niekoniecznie wyłącznie edukacyjnych). Taki poradnik jest w planach jednego z urzędów miasta, a jego celem będzie wskazanie, w jaki sposób – nawet przy ograniczonym budżecie – realizować działania z zakresu poprawy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

